UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2021/1685

z 29. apríla 2021

o absolutóriu za plnenie rozpočtu agentúr Európskej únie za rozpočtový rok 2019: výkonnosť, finančné riadenie a kontrola

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu agentúr Európskej únie za rozpočtový rok 2019,

— so zreteľom na správu Komisie o opatreniach prijatých v nadväznosti na udelenie absolutória za rozpočtový rok 2018 (COM(2020)0311),

— so zreteľom na výročnú správu Dvora audítorov o agentúrach EÚ za rozpočtový rok 2019 spolu s odpoveďami agentúr ([1]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 ([2]), a najmä na jeho články 68 a 70,

— so zreteľom na články 32 a 47 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1271/2013 z 30. septembra 2013 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty uvedené v článku 208 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 ([3]),

— so zreteľom na delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/715 z 18. decembra 2018 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty zriadené podľa ZFEÚ a Zmluvy o Euratome a uvedené v článku 70 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ([4]), a najmä na jeho článok 105,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0100/2021),

A. keďže toto uznesenie obsahuje pre každý subjekt v zmysle článku 70 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutí o absolutóriu v súlade s článkom 262 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a článku 3 prílohy V k rokovaciemu poriadku Európskeho parlamentu;

B. keďže toto uznesenie obsahuje v prípade Zásobovacej agentúry Euratomu aj poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu v súlade s článkom 262 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a článku 3 prílohy V k rokovaciemu poriadku Európskeho parlamentu;

C. keďže agentúry Únie by sa mali zamerať na úlohy s jasnou európskou pridanou hodnotou a organizovanie takýchto úloh by sa malo optimalizovať, aby sa zabránilo prekrývaniu, a to v najlepšom záujme daňových poplatníkov Únie;

1. víta pokrok, ktorý dosiahli agentúry v úsilí reagovať na požiadavky a odporúčania vyjadrené v rámci predchádzajúceho ročného postupu udeľovania absolutória;

2. zdôrazňuje, že agentúry majú značný vplyv na tvorbu politík a rozhodovanie, a na prípravu a vykonávanie programov v dôležitých oblastiach každodenného života občanov Únie, ako je zdravie, ochrana, bezpečnosť, sloboda a spravodlivosť. opätovne zdôrazňuje význam agentúr pri riešení osobitných politických potrieb a posilňovaní európskej spolupráce; konštatuje, že agentúry môžu byť aj priekopníkmi pri riešení krízových situácií alebo dlhodobých spoločenských výziev;

([1]) Ú. v. EÚ C 351, 21.10.2020, s. 7. Výročná správa Európskeho dvora audítorov o agentúrach EÚ za rozpočtový rok 2019: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/AGENCIES_2019/agencies_2019_SK.pdf.
([2]) Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1.
([3]) Ú. v. EÚ L 328, 7.12.2013, s. 42.
([4]) Ú. v. EÚ L 122, 10.5.2019, s. 1.

3. s uspokojením konštatuje, že podľa výročnej správy Dvora audítorov o agentúrach Únie za rozpočtový rok 2019 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) Dvor audítorov vydal audítorské stanovisko bez výhrad k spoľahlivosti účtovných závierok všetkých agentúr; okrem toho poznamenáva, že Dvor audítorov vydal stanovisko bez výhrad k zákonnosti a správnosti príjmov súvisiacich s účtovnou závierkou všetkých agentúr; konštatuje, že Dvor audítorov vydal stanovisko bez výhrad k zákonnosti a správnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou všetkých agentúr okrem Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) a Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO), v prípade ktorých vydal výrok s výhradou;

4. konštatuje, že rozpočty 32 decentralizovaných agentúr Únie na rok 2019 predstavovali spolu približne 2 854 000 000 EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje nárast približne o 10,29 %, a 2 570 000 000 EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje nárast o 8,88 %; okrem toho konštatuje, že zo sumy 2 570 000 000 EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch bolo približne 1 920 000 000 EUR financovaných zo všeobecného rozpočtu Únie, čo predstavuje 74,75 % celkového financovania agentúr v roku 2019 (v porovnaní s 72,16 % v roku 2018); berie tiež na vedomie, že približne 649 000 000 EUR bolo financovaných z poplatkov a platieb a z priamych príspevkov zúčastnených krajín (pokles o 1,22 % v porovnaní s rokom 2018);

Hlavné riziká a odporúčania podľa Dvora audítorov

5. konštatuje, že Dvor audítorov podľa svojej správy považuje celkové riziko pre spoľahlivosť účtovnej závierky agentúr na základe medzinárodných účtovných štandardov za nízke, tak ako v roku 2018;

6. berie na vedomie, že Dvor audítorov sa podľa svojej správy domnieva, že pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť príjmov, ktoré sú základom účtovnej závierky agentúr, je celkové riziko pre väčšinu agentúr nízke, a stredné pre agentúry, ktoré sú sčasti samofinancované, v prípade ktorých sa na výber poplatkov a iných príspevkov na príjmy vzťahujú osobitné nariadenia podobne ako v roku 2018;

7. konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov je riziko týkajúce sa zákonnosti a správnosti platieb súvisiacich s účtovnými závierkami agentúr celkovo stredné, pričom v konkrétnych rozpočtových hlavách sa pohybuje od nízkeho až po vysoké; konštatuje, že riziko v hlave I (výdavky na zamestnancov) je vo všeobecnosti nízke, v prípade hlavy II (administratívne výdavky) sa riziko považuje za stredné a v prípade hlavy III (operačné výdavky) sa riziko považuje za nízke až vysoké v závislosti od agentúry a povahy jej operačných výdavkov; poukazuje na to, že vysoké riziká zvyčajne vyplývajú z verejného obstarávania a platieb grantov, ktoré zahŕňajú sumy v značnej výške; konštatuje, že Dvor audítorov zistil, že hoci sa kontroly grantov vo všeobecnosti zlepšili, nie sú vždy úplne účinné;

8. berie na vedomie hlavné oblasti pripomienok Dvora audítorov, ktoré sa zameriavajú na:

   — riadenie verejného obstarávania, ktoré je aj naďalej oblasťou s najvyššou tendenciou k vzniku chýb,

   — postupy prijímania zamestnancov a konflikty záujmov zamestnancov odchádzajúcich z agentúry Únie do súkromného sektora, ktoré musia agentúry lepšie riadiť,

   — rozpočtové riadenie, v prípade ktorého Dvor audítorov zistil niekoľko nedostatkov;

9. víta vyhlásenie Dvora audítorov, že agentúry vo väčšine prípadov prijali nápravné opatrenia na riešenie pripomienok auditu z predchádzajúcich rokov, a vyzýva agentúry v oblasti SVV, aby pokračovali v úsilí zaoberať sa pripomienkami Dvora audítorov;

Rozpočtové a finančné riadenie

10. vyjadruje poľutovanie nad tým, že miera podrobností uvedených v správach o plnení rozpočtu menšiny agentúr sa líši od väčšiny ostatných, čo poukazuje na potrebu jasnejších a štandardizovaných usmernení pre podávanie správ o rozpočte agentúr vrátane potreby, aby agentúry vysvetlili významné odchýlky od pôvodného rozpočtu alebo plánov pracovných miest; zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné, aby všetky agentúry zlepšili svoje plánovacie kapacity; vyjadruje poľutovanie nad odpoveďou Komisie na žiadosť, aby sa orgánu udeľujúcemu absolutórium automaticky poskytol oficiálny rozpočet (vo viazaných a platobných rozpočtových prostriedkoch) a údaje o počte zamestnancov (údaje o pláne pracovných miest so stálymi zamestnancami, dočasnými zamestnancami, zmluvnými zamestnancami a vyslanými národnými expertmi k 31. decembru príslušného roka), pokiaľ ide o 32 decentralizovaných agentúr, keďže uvedené usmernenia (ktoré sú v skutočnosti vzormi, ktoré väčšinou poskytujú usmernenia týkajúce sa skôr formy ako podstaty) nie sú dostatočné na riešenie rozdielov medzi správami, pokiaľ ide o výpočty; opakuje svoju žiadosť Komisii, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium poskytla oficiálny rozpočet a údaje o zamestnancoch každej agentúry a aby poskytla konsolidované údaje o decentralizovaných agentúrach, ktoré podliehajú postupu udeľovania absolutória Európskeho parlamentu;

11. domnieva sa, že pri zriaďovaní budúcich agentúr by sa mala venovať väčšia pozornosť relevantnosti a súdržnosti, najmä v súvislosti s prekrývajúcimi sa oblasťami právomocí;

12. domnieva sa, že zdroje by sa mali prideľovať pružnejšie na základe potreby alebo naliehavosti;

13. zdôrazňuje skutočnosť, že transparentnosť a povedomie občanov o existencii agentúr Únie sú nevyhnutné v záujme ich demokratickej zodpovednosti; domnieva sa, že najdôležitejšia je použiteľnosť a jednoduchosť využívania zdrojov a údajov agentúr; žiada preto o posúdenie spôsobu, akým sa v súčasnosti predkladajú a sprístupňujú údaje a zdroje, a miery, do akej ich občania považujú za jednoducho identifikovateľné, rozpoznateľné a použiteľné;

14. vyjadruje znepokojenie nad veľmi vysokou mierou prenosov v niektorých agentúrach, čo by mohlo naznačovať rôzne nedostatky vrátane nedostatočného rozpočtového plánovania, čo je v rozpore so zásadou ročnej platnosti rozpočtu;

Výkonnosť

15. víta, že Komisia prijala minuloročné odporúčanie na udelenie absolutória s cieľom ďalej rozvíjať a uplatňovať zásadu zostavovania rozpočtu na základe výkonnosti a v dôsledku toho zlepšenia jednotného programového dokumentu a konsolidovaných výročných správ o činnosti;

16. víta, že Dvor audítorov uverejnil úplne prvý horizontálny audit výkonnosti všetkých agentúr Únie s názvom Osobitná správa č. 22/2020: Budúcnosť agentúr EÚ – Potenciál na väčšiu flexibilitu a spoluprácu ([5]);

17. berie na vedomie hlavné pripomienky Dvora audítorov, najmä skutočnosť, že agentúry sa zaoberajú aktuálnymi spoločenskými témami a majú vysoký potenciál budúceho rozvoja, ako aj vysoký stupeň odbornosti;

18. súhlasí s Dvorom audítorov, že napriek skutočnosti, že agentúry vykonávajú dôležité úlohy vo všetkých oblastiach nášho každodenného života, je zjavne ťažké získavať dôveru jednotlivých občanov; v tejto súvislosti poukazuje na otázku zodpovednosti, transparentnosti a dokonca aj účinnosti, okrem nedostatočnej informovanosti verejnosti, keďže agentúry sú pre občanov do veľkej miery neznáme a v médiách sa objavujú len negatívne prípady;

19. oceňuje a naďalej podporuje čoraz užšiu spoluprácu medzi agentúrami v oblasti zamestnanosti, sociálnych vecí a začleňovania s cieľom zlepšiť synergie a zabezpečiť väčšiu komplementárnosť a spoločné využívanie zdrojov; zdôrazňuje význam a pridanú hodnotu každej agentúry z hľadiska jej oblasti odbornosti a autonómie; uznáva, že štyri agentúry usporiadali spoločné stretnutia s osobitným cieľom zosúladiť svoje metodiky ukazovateľov výkonnosti v nadväznosti na odporúčanie Komisie prijaté v roku 2019 na základe hodnotenia štyroch agentúr z roku 2017 (odporúčanie 5 v SWD(2019)0159);

20. poukazuje na záver Dvora audítorov uvedený v osobitnej správe s názvom Budúcnosť agentúr EÚ, podľa ktorého sú informácie o výkonnosti agentúr Únie nedostatočné; naliehavo vyzýva agentúry, aby posilnili zodpovednosť za výkonnosť; očakáva, že všetky agentúry Únie budú čo najoptimálnejšie spolupracovať s Komisiou a Dvorom audítorov pri poskytovaní informácií o výkonnosti;

21. berie na vedomie zistenia Dvora audítorov v jeho správe Budúcnosť agentúr EÚ, že agentúry merajú výkonnosť prostredníctvom kľúčových ukazovateľov výkonnosti (ďalej len „KPI“) a že Komisia v roku 2015 vydala usmernenia pre riaditeľov agentúr o KPI; s poľutovaním konštatuje, že ukazovatele, ktoré sa v praxi používajú, sa týkajú najmä plnenia ročného pracovného programu, rozpočtu agentúry a riadenia ľudských zdrojov a že zvyčajne neumožňujú celkové posúdenie výsledkov agentúry alebo efektívnosti a účinnosti agentúry pri plnení jej mandátu; vyzýva agentúry, aby spolupracovali na zlepšení využívania KPI s cieľom zabezpečiť, aby v rámci postupu udeľovania absolutória kládli väčší dôraz nielen na dodržiavanie súladu, ale aj na výkonnosť; vyzýva agentúry, aby pokračovali vo vyvíjaní ukazovateľov, ktoré budú merať ich prínos k vykonávaniu politík Únie; naliehavo vyzýva agentúry, aby tieto ukazovatele pravidelne preskúmavali a aktualizovali; vyzýva Komisiu, aby prijala centralizovaný súbor usmernení o podávaní správ a stanovovaní KPI s cieľom zabezpečiť riadne meranie výkonnosti agentúr;

22. berie na vedomie, že Dvor audítorov sa snaží identifikovať podmienky potrebné na to, aby agentúry mohli dosahovať svoje ciele, zároveň však poukazuje na potrebu väčšej finančnej a politickej flexibility, ako aj štrukturálnejšieho a koherentnejšieho modelu riadenia, v rámci ktorého sa v informáciách o výkonnosti kladie dôraz skôr na výstupy než na prínos k vykonávaniu politiky;

([5]) Ú. v. EÚ C 358, 26.10.2020, s. 6.

23. pripomína, že v spoločnom prístupe sa uvádza, že každá agentúra Únie by sa mala hodnotiť každých päť rokov a že Komisia by mala byť zodpovedná za organizovanie hodnotenia a pri každom druhom hodnotení by sa mala uplatňovať doložka o ukončení platnosti; s poľutovaním konštatuje, že zakladajúce nariadenia viacerých agentúr ešte neboli zosúladené so spoločným prístupom; berie na vedomie zistenie Dvora audítorov uvedené v jeho správe s názvom Budúcnosť agentúr EÚ, že v rokoch 2015 až 2019 boli prepracované zakladajúce nariadenia 13 agentúr, ale len k piatim návrhom bolo priložené posúdenie vplyvu; vyzýva Komisiu, aby pravidelne vykonávala nezávislé hodnotenia výkonnosti agentúr;

24. domnieva sa, že by sa mali zaviesť jasné pravidlá týkajúce sa vývoja a ukončenia misií agentúr;

25. domnieva sa, že pre každú agentúru by sa malo vykonať posúdenie vplyvu a že by sa mala systematicky pridávať doložka o preskúmaní týkajúca sa odôvodnenia stanovených cieľov agentúry;

26. trvá na tom, aby sa lepšie predchádzalo prekrývaniu tém a oblastí pôsobnosti jednotlivých agentúr;

27. víta spoluprácu v rámci siete agentúr v oblasti SVV; vyzýva agentúry, aby naďalej rozvíjali synergie, posilňovali vzájomnú spoluprácu a výmenu najlepších postupov s cieľom zlepšiť účinnosť;

28. vyzýva agentúry, aby naďalej rozvíjali synergie, posilňovali spoluprácu a výmenu najlepších postupov s ostatnými agentúrami Únie s cieľom zlepšiť účinnosť (ľudské zdroje, správa budov, IT služby a bezpečnosť);

29. domnieva sa, že je potrebné posilniť úlohu agentúr ako centier odborných znalostí a sietí;

30. víta vytvorenie pracovnej skupiny pre spoločné služby sieťou agentúr EÚ (ďalej len „sieť“) a vypracovanie strategického návrhu „spoločné služby a spôsobilosti 2.0“ s cieľom podnietiť a podporiť spoluprácu medzi agentúrami; odporúča, aby sa do tohto procesu začlenili odporúčania Dvora audítorov uvedené v jeho správe Budúcnosť agentúr EÚ, pokiaľ ide o pružné využívanie zdrojov (odporúčania 1 a 2) a úlohu agentúr ako stredísk na výmenu odborných znalostí a vytváranie sietí (odporúčanie 4);

31. poukazuje na pozitívny príklad ECDC, pokiaľ ide o jeho spoluprácu s inými agentúrami Únie, a to aj prostredníctvom siete; nabáda agentúry, aby v rámci možnosti spolupracovali a vymieňali si najlepšie postupy, napríklad aj v súvislosti s prácou na diaľku;

32. pripomína dôležitosť zvýšenia digitalizácie agentúry, pokiaľ ide o jej vnútornú prevádzku a riadenie, ale aj zámer urýchliť digitalizáciu postupov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby agentúra bola v tejto súvislosti naďalej aktívna, aby sa tak bezpodmienečne zabránilo vzniku digitálnej priepasti medzi agentúrami; upozorňuje však na potrebu prijať všetky potrebné bezpečnostné opatrenia, aby sa predišlo akýmkoľvek rizikám ohrozujúcim online bezpečnosť spracúvaných informácií;

33. pripomína, že každoročná výmena názorov v príslušných výboroch o ročných pracovných programoch a viacročných stratégiách agentúr má zásadný význam pre zaistenie súladu týchto programov a stratégií so súčasnými politickými prioritami, najmä v súvislosti s vykonávaním zásad zakotvených v Európskom pilieri sociálnych práv; pripomína, že agentúry sú najvhodnejšie na posudzovanie využívania zdrojov a zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore správnych udržateľných projektov v súlade s Európskou zelenou dohodou; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila financovanie na podporu agentúr Únie pri zabezpečovaní sociálneho dialógu; konštatuje, že agentúry Únie zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní sociálneho dialógu s inštitúciami Únie;

Personálna politika

34. konštatuje, že v roku 2019 bolo v 32 decentralizovaných agentúrach zamestnaných spolu 7 880 zamestnancov vrátane úradníkov, dočasných zamestnancov, zmluvných zamestnancov a vyslaných národných expertov (v porovnaní so 7 626 v roku 2018), čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje výrazný nárast o 3,33 %;

35. víta podrobnejšie a štruktúrovanejšie informácie o rodovej rovnováhe v agentúrach;

36. vyjadruje znepokojenie nad tým, že vo veľkej väčšine agentúr nie je vo všeobecnosti zabezpečená rodová rovnováha medzi pracovníkmi vo vedení; konštatuje, že v roku 2019 tri agentúry ohlásili vyvážené zastúpenie žien a mužov na úrovni vysokého manažmentu, dobrú rodovú rovnováhu dosiahlo desať agentúr, ale v 16 agentúrach vôbec neexistovala rodová rovnováha (v štyroch z nich bolo čisto mužské zastúpenie a v jednej z nich boli zastúpené len ženy); vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že rodová rovnosť úplne chýba v stratégii pre sieť agentúr Európskej únie na roky 2021 – 2027 (ďalej len „sieť“); vyzýva agentúry a sieť, aby začlenili rodovú rovnosť do svojich stratégií a aby zosúladili ambície agentúr s cieľom Komisie dosiahnuť do konca roka 2024 50 % rodovú rovnováhu na všetkých úrovniach svojho riadenia;

37. ďalej konštatuje, že pokiaľ ide o rodovú rovnováhu v správnych radách v roku 2019, v žiadnej agentúre nebolo rovnaké zastúpenie žien a mužov, v siedmich agentúrach existovala dobrá rovnováha a v 14 správnych radách nebola zabezpečená rodová rovnováha; žiada členské štáty a príslušné organizácie, ktoré sú súčasťou správnych rád, aby pri predkladaní nominácií na členov správnej rady agentúry zohľadnili význam zabezpečenia rodovej rovnováhy;

38. ďalej konštatuje, že pokiaľ ide o celkový počet zamestnancov, osem agentúr má rovnaké zastúpenie žien a mužov, 19 agentúr má dobré zastúpenie žien a mužov a v troch agentúrach neexistuje rodová rovnováha; vyzýva agentúry, aby sa v budúcnosti naďalej usilovali o zabezpečenie dobrej rodovej rovnováhy;

39. so znepokojením konštatuje, že v roku 2019 tvorili ženy len 34 % členov najvyšších rozhodovacích orgánov všetkých agentúr Únie, a pripomína, že v agentúrach Únie musí byť rodová rovnováha zabezpečená v súlade so základnými nariadeniami, ktorými sa tieto agentúry zriaďujú; žiada preto, aby agentúry Únie zhromažďovali a predkladali údaje o rodovej rovnováhe vo všetkých kategóriách riadiacich pracovníkov (od najnižšej po najvyššiu úroveň) s cieľom zhromaždiť základné údaje, na základe ktorých sa agentúry Únie nabádajú, aby riešili rodovú nerovnováhu v riadení a presadzovali uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých oblastiach;

40. konštatuje, že geografická vyváženosť zamestnancov agentúr Únie zodpovedá o niečo viac počtu obyvateľov členských štátov vyjadrenému ako percentuálny podiel EÚ27 ako geografická vyváženosť zamestnancov Komisie; berie na vedomie nedostatočné zastúpenie ôsmich členských štátov, nadmerné zastúpenie sedemnástich členských štátov a približnú rovnováhu v prípade dvoch členských štátov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v agentúrach neexistujú politiky na zlepšenie rozmanitosti medzi ich zamestnancami; vyzýva agentúry, ako aj sieť, aby predložili plány na dosiahnutie tohto cieľa;

41. berie na vedomie, že agentúry nahlásili v priemere 8,42 dňa pracovnej neschopnosti na každého zamestnanca za rok; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v súčasnosti nie sú k dispozícii spoľahlivé údaje, ktoré by poskytovali prehľad o počte dní práceneschopnosti spôsobenej vyhorením, najmä preto, že viaceré agentúry uviedli, že nemohli poskytnúť relevantné informácie z dôvodu lekárskeho tajomstva;

42. konštatuje, že na žiadosť orgánu udeľujúceho absolutórium agentúry oznámili počet znížení počtu zamestnancov, ku ktorým došlo v rokoch 2013 až 2019, a to, či zníženie počtu stálych a dočasných zamestnancov bolo kompenzované prijatím väčšieho počtu zmluvných zamestnancov a externých zamestnancov; konštatuje, že agentúry nahlásili v požadovanom období celkové zníženie počtu zamestnancov o 447 osôb; konštatuje, že agentúry takisto uviedli, že v rovnakom období bolo doplnených 266 pracovných miest pre dočasných zamestnancov, čo viedlo k čistému zníženiu o 181 pracovných miest; ďalej konštatuje, že v plánoch pracovných miest všetkých agentúr za rovnaké obdobie došlo k zníženiu o 32 pracovných miest pre stálych zamestnancov a bolo vytvorených 845 pracovných miest pre dočasných zamestnancov, čo viedlo k čistému nárastu o 813 pracovných miest;

43. zdôrazňuje významný vplyv fluktuácie zamestnancov agentúr Únie a vyzýva na zavedenie ľudských a sociálnych politík s cieľom napraviť túto situáciu;

44. s poľutovaním konštatuje, že niektoré agentúry čelia nedostatku zamestnancov, najmä v prípadoch, keď sú im prideľované nové úlohy bez zodpovedajúceho počtu zamestnancov na ich vykonávanie, a že orgán udeľujúci absolutórium je obzvlášť znepokojený ťažkosťami, s ktorými sa niektoré agentúry stretávajú pri prijímaní kvalifikovaných zamestnancov v konkrétnych platových triedach, čo brzdí celkovú výkonnosť agentúr a vyžaduje si zamestnávanie externých pracovníkov; v tejto súvislosti berie na vedomie odporúčania Dvora audítorov 1 a 2 uvedené v jeho správe Budúcnosť agentúr EÚ, pokiaľ ide o zvýšenú potrebu flexibility, a nabáda sieť a Komisiu, aby spolupracovali na vykonávaní týchto odporúčaní; v tejto súvislosti ďalej konštatuje, že v osobitnej správe Dvora audítorov o Európskom úrade pre výber pracovníkov (ďalej len „EPSO“) (osobitná správa č. 23/2020) sa zdôrazňuje, že v dôsledku súčasného výberového konania je nevyhnutné, aby inštitúcie Únie hľadali flexibilnejšie výberové postupy, ktoré im umožnia plniť aktuálne potreby týkajúce sa prijímania zamestnancov; zdôrazňuje, že inštitúcie Únie potrebujú špecializovanejší personál, čo má v prípade agentúr zásadný význam vzhľadom na ich osobitné mandáty; vyzýva Komisiu, a najmä úrad EPSO, aby v tejto súvislosti lepšie pomáhali agentúram a prispôsobili svoje politiky prijímania zamestnancov tak, aby prilákali najkvalifikovanejších a špecializovanejších zamestnancov; žiada Komisiu a EPSO, aby preukázali určitý stupeň flexibility pri prispôsobovaní ponúk pracovných miest konkrétnym podmienkam s cieľom zabezpečiť účinné prijímanie zamestnancov; zdôrazňuje, že je dôležité zlepšiť výberové konania Únie a zvýšiť atraktívnosť pracovných miest; zdôrazňuje, že nedostatočné personálne obsadenie agentúr predstavuje vážne riziko negatívneho vplyvu na výkonnosť, ako aj na dobré podmienky a fluktuáciu zamestnancov;

45. konštatuje, že agentúry nahlásili, že z radov bývalých poslancov Európskeho parlamentu, bývalých komisárov alebo bývalých vysokých úradníkov vykonávalo celkom šesť osôb pre niektorú z agentúr platenú činnosť, pričom išlo o štyroch bývalých poslancov Európskeho parlamentu, jedného bývalého komisára a jedného bývalého úradníka na vysokej úrovni; konštatuje, že týmto osobám boli vyplatené príspevky a náhrada nákladov;

46. zdôrazňuje význam politiky v oblasti dobrých podmienok zamestnancov; zdôrazňuje, že agentúry by mali zabezpečiť dôstojné a kvalitné pracovné podmienky pre všetkých zamestnancov;

47. nabáda agentúry, aby vypracovali dlhodobý rámec politiky ľudských zdrojov, ktorý sa bude zaoberať rovnováhou medzi pracovným a súkromným životom, celoživotným poradenstvom a kariérnym rozvojom, rodovou rovnováhou, prácou na diaľku, geografickou vyváženosťou a prijímaním zamestnancov, a integráciou osôb so zdravotným postihnutím;

48. vyjadruje poľutovanie nad tým, že niektoré členské štáty úspešne požiadali o zriadenie agentúry na svojom území bez toho, aby poskytli priestory na ich umiestnenie a aby prijali opatrenia na zvýšenie atraktívnosti prijímania zamestnancov;

49. je znepokojený veľkosťou niektorých správnych rád agentúr, ktoré sú podľa Dvora audítorov príliš veľké, čo sťažuje prijímanie rozhodnutí a spôsobuje značné administratívne náklady;

50. konštatuje, že Dvor audítorov zistil nedostatky v postupoch prijímania zamestnancov agentúr týkajúcich sa riadenia potenciálnych konfliktov záujmov (jedna agentúra), uplatňovania zásady rovnakého zaobchádzania alebo transparentnosti (tri agentúry) a vedenia riadneho audítorského protokolu o postupe (jedna agentúra); vyjadruje poľutovanie nad tým, že v súvislosti s prebiehajúcim výberovým konaním sa vyskytli prípady (aspoň v troch agentúrach) významného konfliktu záujmov členov výberovej komisie; zdôrazňuje, že nenahlásené konflikty záujmov môžu byť prekážkou pri výberových konaniach, spôsobiť značné oneskorenie a finančné straty, ako aj poškodenie dobrého mena agentúr;

51. konštatuje, že ombudsmanka zistila dva prípady nesprávneho úradného postupu vo veci 2168/2019/KR v súvislosti s rozhodnutím Európskeho orgánu pre bankovníctvo schváliť žiadosť výkonného riaditeľa, aby sa mohol stať výkonným riaditeľom finančnej lobistickej skupiny; víta odporúčania ombudsmanky v tomto prípade, najmä odporúčanie uplatniť v prípade potreby možnosť zakázať svojim zamestnancom na vyšších pozíciách, aby vykonávali po skončení funkčného obdobia určité funkcie, stanoviť kritériá pre situácie, v ktorých by sa takéto presuny v budúcnosti zakázali, a zaviesť vnútorné postupy na odobratie prístupu k dôverným informáciám s okamžitým účinkom v prípade, že zamestnanci odídu do iného zamestnania; vyzýva všetky agentúry, aby prioritne vykonávali tieto odporúčania;

52. vyjadruje znepokojenie nad tým, že niektoré agentúry vo veľkej miere a počas dlhšieho obdobia využívali dočasných agentúrnych pracovníkov; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v niektorých prípadoch boli platy dočasných agentúrnych pracovníkov nižšie ako platy zamestnancov agentúr na rovnakej pozícii; so znepokojením konštatuje, že pri verejnom obstarávaní a pri podpisovaní zmlúv a rámcových dohôd súvisiacich s prijímaním dočasných agentúrnych pracovníkov sa zistili problémy s dodržiavaním predpisov; vyzýva agentúry, aby dôsledne dodržiavali vnútorné pravidlá; opakuje výzvy na zlepšenie plánovacích opatrení a výberových konaní vo všetkých agentúrach;

53. oceňuje kroky agentúr smerujúce k vytvoreniu prostredia bez obťažovania, ako napríklad dodatočné školenia zamestnancov a riadiacich pracovníkov, ako aj zavedenie funkcie dôverných poradcov; nabáda agentúry, ktoré takéto kroky ešte neuskutočnili, aby tak urobili, a nabáda agentúry, ktoré dostali sťažnosti súvisiace s obťažovaním, aby sa nimi prednostne zaoberali;

54. nabáda agentúry Únie, aby zvážili prijatie stratégie pre základné práva vrátane začlenenia odkazu na základné práva do kódexu správania, ktorý by mohol vymedziť povinnosti ich zamestnancov a ich školenie; vytvorenie mechanizmov, ktoré zabezpečia, aby akékoľvek porušenie základných práv bolo zistené a nahlásené a aby na riziká takéhoto porušovania boli urýchlene upozornené hlavné orgány príslušnej agentúry; zriadenie, ak je to vhodné, pozície pracovníka pre základné práva, ktorý by podliehal priamo správnej rade, s cieľom zabezpečiť určitý stupeň nezávislosti voči ostatným zamestnancom, a tak zabezpečiť okamžité riešenie ohrozenia základných práv a neustále zlepšovanie politiky základných práv v rámci organizácie; vedenie pravidelného dialógu s organizáciami občianskej spoločnosti a príslušnými medzinárodnými organizáciami o záležitostiach týkajúcich sa základných práv; zabezpečenie toho, aby dodržiavanie základných práv bolo ústredným prvkom referenčného rámca pre spoluprácu danej agentúry s externými subjektmi, a to najmä s členmi vnútroštátnych správnych orgánov, s ktorými spolupracuje na operačnej úrovni;

Verejné obstarávanie

55. konštatuje so znepokojením, že Dvor audítorov predložil 82 pripomienok týkajúcich sa oblastí, v ktorých je potrebné zlepšenie, v 29 agentúrach; konštatuje, že väčšina pripomienok sa týka nedostatkov v postupoch verejného obstarávania a že to tak bolo aj v roku 2018; konštatuje, že tieto nedostatky sa týkajú najmä správneho finančného riadenia a správnosti; naliehavo vyzýva agentúry, aby vykonávali odporúčania a odstránili nedostatky; opätovne vyzýva Komisiu, aby zlepšila svoje úsilie o vykonávanie jasných a jednotných rozpočtových opatrení a postupov v agentúrach s cieľom riešiť zistené problémy, ktoré sa opakujú vo väčšine agentúr;

56. zdôrazňuje skutočnosť, že verejné obstarávanie je vo všetkých decentralizovaných agentúrach Únie aj naďalej hlavnou oblasťou, v ktorej sa zvykne vyskytovať najviac chýb; vyzýva preto príslušné agentúry v oblasti SVV, t. j. Europol a CEPOL, aby zlepšili postupy verejného obstarávania s cieľom zabezpečiť úplný súlad s platnými pravidlami a na základe toho dosiahnuť vhodnú rovnováhu medzi tromi piliermi udržateľného rozvoja – hospodárskym, sociálnym a environmentálnym a aby pritom dodržiavali zásady transparentnosti, proporcionality, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie, a vyzýva agentúru eu-LISA, aby zlepšila postupy prijímania zamestnancov; pripomína, že verejné obstarávanie je jedným zo zásadných krokov na splnenie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a jej cieľov udržateľného rozvoja;

57. konštatuje so znepokojením, že len jedna agentúra Únie, Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo, uverejňuje správu o udržateľnosti; vyzýva agentúry, aby zaviedli podávanie správ o udržateľnosti, zosúladili svoje podávanie správ s prácou OECD v oblasti verejného obstarávania a zodpovedného obchodného správania a s nadchádzajúcimi právnymi predpismi Únie o náležitej starostlivosti podnikov, posilnili úsilie pri prijímaní digitalizovaných operačných riešení a zabezpečili rýchle vykonávanie európskeho systému environmentálneho manažérstva a auditu (EMAS), ako odporúča Dvor audítorov; vyzýva agentúry, aby venovali náležitú pozornosť energetickému mixu svojich zdrojov elektrickej energie, a nabáda na obstarávanie elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov;

58. víta väčšie využívanie nástrojov elektronického verejného obstarávania agentúrami Únie; konštatuje, že najbežnejšími modulmi e-PRIOR, ktoré agentúry používajú, sú elektronické zadávanie zákaziek, elektronické predkladanie ponúk a elektronická fakturácia; vyzýva sieť pre úradníkov zodpovedných za verejné obstarávanie, aby urýchlila poskytovanie nástroja na správu verejného obstarávania (PPMT) agentúram v oblasti SVV;

Prevencia a riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

59. so znepokojením konštatuje, že naďalej platí, že nie všetky agentúry zverejnili na svojich webových sídlach životopisy a vyhlásenia o záujmoch členov správnych rád, výkonných riadiacich pracovníkov a vyslaných expertov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že niektoré agentúry naďalej uverejňujú vyhlásenia o neexistencii konfliktu záujmov; zdôrazňuje, že nie je úlohou členov správnych rád ani výkonných riaditeľov, aby sami o sebe vyhlásili, že nie sú v konflikte záujmov; opätovne požaduje jednotný model vyhlásení o záujmoch pre všetky agentúry; zdôrazňuje, že je dôležité posilniť existujúce pravidlá, zlepšiť ich vykonávanie a podporiť homogenizáciu pri posudzovaní alebo riešení konfliktov záujmov a prípadov otáčavých dverí v inštitúciách, agentúrach a iných orgánoch Únie; naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že všetci vyslaní experti zverejnia svoje príslušné vyhlásenia o záujmoch a životopisy na príslušných webových sídlach agentúr;

60. vyzýva, aby sa politiky všetkých agentúr Únie na ochranu oznamovateľov zosúladili so smernicou (EÚ) 2019/1937 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie;

61. konštatuje, že v štúdii Konflikty záujmov a agentúry EÚ, ktorá bola uverejnená v januári 2020, sa dospelo k záveru, že hlavnou zásadou, ktorá by mala byť základom politík agentúr, aby bola možná účinná verejná kontrola, je transparentnosť; berie na vedomie rozdiely medzi agentúrami, pokiaľ ide o rizikové faktory, veľkosť a vonkajší tlak, a potrebu prispôsobiť týmto rozdielom politiky v oblasti konfliktu záujmov; berie na vedomie odporúčania uvedené v tejto štúdii s cieľom zlepšiť pravidlá týkajúce sa konfliktu záujmov a dosiahnuť väčšiu súdržnosť a konzistentnosť a naliehavo vyzýva agentúry, aby nadviazali na tieto odporúčania a priebežne posudzovali a zlepšovali svoje politiky vzhľadom na prípady predpokladaných alebo vnímaných konfliktov záujmov, ku ktorým došlo v roku 2019;

62. so znepokojením konštatuje, že nie všetky agentúry informujú o stretnutiach zamestnancov agentúr s externými zainteresovanými stranami, najmä o stretnutiach na riadiacej úrovni s organizáciami a samostatne zárobkovo činnými osobami; vyzýva agentúry, aby informovali o týchto stretnutiach a tieto informácie sprístupňovali na webových sídlach agentúr s cieľom zvýšiť transparentnosť ich činností;

63. vyzýva všetky agentúry, aby sa pripojili k medziinštitucionálnej dohode o registri transparentnosti pre zástupcov záujmov, ktorá je v súčasnosti predmetom rokovaní medzi Komisiou, Radou a Európskym parlamentom;

64. naliehavo vyzýva všetky agentúry v oblasti SVV, aby prijali opatrenia na zabezpečenie úplného súladu s pravidlami transparentnosti Únie, ako aj so základnými právami a normami v oblasti ochrany údajov; a vyzýva ich, aby dodržiavali nariadenie o rozpočtových pravidlách a prísne normy riadenia;

Vnútorné kontroly

65. berie na vedomie pripomienku Dvora audítorov, že pri používaní medziinštitucionálnych zmlúv sú agentúry naďalej zodpovedné za uplatňovanie zásad verejného obstarávania na svoje osobitné nákupy, a zdôrazňuje že vnútorné kontroly agentúr musia zabezpečiť, aby sa tieto zásady dodržiavali;

66. konštatuje, že na konci roka 2019 väčšina agentúr oznámila, že zaviedli revidovaný rámec vnútornej kontroly a že uskutočnili každoročné posúdenie; naliehavo vyzýva, aby všetky agentúry prijali a vykonávali rámec vnútornej kontroly s cieľom zosúladiť svoju vnútornú kontrolu s medzinárodnými najlepšími postupmi a zabezpečiť, aby vnútorné kontroly boli efektívnou a účinnou oporou rozhodovacieho procesu; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že IAS v roku 2019 nevykonal v niektorých agentúrach žiadny audit;

67. konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov o kontrole prijatia opatrení na základe pripomienok z predchádzajúcich rokov bolo v roku 2019 uzavretých 98 pripomienok, 71 pripomienok sa stále vykonávalo a v prípade 16 pripomienok sa dospelo k záveru, že nie sú pod (výhradnou) kontrolou agentúr, čo znamená, že hlavné rozhodnutia týkajúce sa týchto 16 pripomienok musia prijať Súdny dvor Európskej únie, Komisia alebo členské štáty; vyzýva agentúry, aby dôsledne vykonávali pripomienky a ďalej zlepšovali svoje rámce vnútornej kontroly;

Ďalšie pripomienky

68. konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov sa agentúry, ktoré predtým sídlili v Londýne (Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA), a Európska agentúra pre lieky, (EMA), v roku 2019 presťahovali zo Spojeného kráľovstva a že ich účtovné závierky zahŕňajú rezervy na náklady súvisiace so sťahovaním; ďalej konštatuje, že v prípade agentúry EMA Dvor audítorov odkázal na dohodu, ktorú agentúra dosiahla v júli 2019 s prenajímateľom o tom, že svoje bývalé kancelárske priestory prenajme podnájomcovi, a to za podmienok, ktoré budú v súlade s hlavnou nájomnou zmluvou, pričom však bude aj naďalej zodpovedná za splatenie celej sumy vyplývajúcej z pôvodnej nájomnej zmluvy;

69. upozorňuje, že sprístupnenie domovských stránok agentúr Únie osobám so všetkými druhmi zdravotného postihnutia v súlade so smernicou (EÚ) 2016/2102 vrátane dostupnosti národných znakových jazykov si vyžaduje komplexný prístup; navrhuje, aby sa do tohto procesu zapojili organizácie zastupujúce osoby so zdravotným postihnutím;

70. konštatuje, že agentúry uviedli, že venovali náležitú pozornosť ochrane kybernetickej bezpečnosti, pričom najbežnejšími opatreniami je dohoda o úrovni poskytovaných služieb podpísaná medzi agentúrou a Generálnym riaditeľstvom Európskej komisie pre informatiku (a jeho tímom reakcie na núdzové počítačové situácie EÚ/CERT-EU) a používanie systému ARES ako elektronického systému na správu dokumentov a záznamov; ďalej konštatuje, že 77 % agentúr uviedlo, že zaviedli politiku v oblasti kybernetickej bezpečnosti, zatiaľ čo ostatné agentúry uviedli, že sú v rôznych fázach vypracúvania takejto politiky;

71. pripomína, že agentúry boli vytvorené pre osobitné potreby a že v reakcii na určité krízy bol zriadený značný počet agentúr; súhlasí so stanoviskom Dvora audítorov v jeho správe Budúcnosť agentúr EÚ, že úloha agentúry sa musí v rôznych fázach jej operačného obdobia prehodnocovať, aby sa overilo, či je agentúra stále relevantná a či sú jej činnosti v súlade s ostatnými agentúrami a ich partnerskými generálnymi riaditeľstvami;

72. poukazuje na riziká využívania externých konzultantov v oblasti IT a externalizácie riadenia rozpočtových alebo personálnych postupov;

73. domnieva sa, že zriadenie a fungovanie agentúr by mali byť flexibilné, aby prispeli k vykonávaniu politiku Únie a posilnili európsku spoluprácu; v tejto súvislosti berie na vedomie názor Dvora audítorov vyjadrený v jeho správe Budúcnosť agentúr EÚ, že v zriaďovaní a fungovaní agentúr neexistuje dostatočná flexibilita a že potenciál agentúr z hľadiska spolupráce na spoločných cieľoch politiky v záujme občanov by sa mohol ešte lepšie využiť;

74. pripomína všeobecný nedostatok informovanosti európskych občanov o existencii agentúr, a to aj v krajinách, v ktorých sa agentúry nachádzajú, ako aj skutočnosť, že občania dostávajú málo informácií o prínosoch agentúr; v tejto súvislosti vyzýva agentúry, aby naďalej rozvíjali svoje komunikačné stratégie a posilňovali svoju prítomnosť v médiách a sociálnych médiách s cieľom zvýšiť informovanosť širokej verejnosti o ich práci, výskume a činnostiach;

75. berie na vedomie, že Dvor audítorov nevykonal audit účtovnej závierky Európskej prokuratúry (EPPO) za rok 2019, pretože tento orgán Únie ešte nebol finančne nezávislý;

76. berie na vedomie prirodzené ťažkosti, s ktorými sa agentúry stretávajú, keď sa od nich žiada, aby predložili svoj jednotný programový dokument, zatiaľ čo spoluzákonodarcovia ešte stále rokujú o príslušných právnych nástrojoch, čo vedie k neuspokojivej situácii, keď sa rozpočtové riadky poskytujú skôr, ako sú prijaté príslušné právne nástroje; vyzýva Komisiu, aby zlepšila svoju komunikáciu s agentúrami s cieľom lepšie zladiť očakávané harmonogramy prijímania právnych predpisov a príslušné rozpočtové riadky; berie na vedomie odporúčanie Dvora audítorov, že Komisia a agentúry by mali zdroje prideľovať flexibilnejšie, pričom zdôrazňuje význam náležitého podávania správ, transparentnosti a auditu;

77. pripomína, že Európsky orgán práce (ďalej len „ELA“) bol zriadený v marci 2018 a svoju činnosť začal v októbri 2019; zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa bezodkladne zabezpečila úplná funkčnosť orgánu ELA s cieľom zlepšiť uplatňovanie a presadzovanie právnych predpisov Únie týkajúcich sa mobility pracovnej sily a koordinácie sociálneho zabezpečenia, a tak zabezpečiť spravodlivú mobilitu a účinné cezhraničné presadzovanie práv pracovníkov; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je potrebné zabezpečiť dostatočné finančné zdroje;

78. poukazuje na to, že ELA pomôže zabezpečiť, aby sa pravidlá Únie v oblasti mobility pracovnej sily a koordinácie sociálneho zabezpečenia presadzovali účinne a spravodlivo, pomôže vnútroštátnym orgánom spolupracovať pri presadzovaní týchto pravidiel a uľahčí občanom a podnikom využívanie výhod vnútorného trhu; domnieva sa, že aj keď sa tieto štyri agentúry (Eurofound, Cedefop, ETF a EU-OSHA) zameriavajú prevažne na výskum, mohli by užitočne podporovať prácu ELA a prispievať k nej;

79. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto rozhodnutie agentúram, na ktoré sa vzťahuje tento postup udeľovania absolutória, Rade, Komisii a Dvoru audítorov a aby zabezpečil jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie* (v sérii L).